

PREZES
NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

Warszawa, dnia 11 września 2014 r.

BO-4660-30/14

Pan Zbigniew Gelzok
Prezes Zarządu Ogólnopolskiego
Stowarzyszenia Przeciwdziałania
Elektroskażeniom „Prawo do życia”
ul. Bracka 16A
44-251 Rybnik

W odpowiedzi na pismo z dnia 23 lipca 2014 r., w którym zwraca się Pan o wystąpienie do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskiem o podjęcie w trybie art. 15 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r. poz. 270, ze zm.; zwanej dalej: „P.p.s.a.”), uchwały rozstrzygającej kwestię interpretacji pojęcia miejsc dostępnych dla ludności poprzez „precyzyjne wskazanie czy przez miejsca dostępne dla ludności zgodnie z brzmieniem art. 124 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 25 z 2008 r. poz. 150 ze zm.) należy rozumieć nie tylko miejsca, w których wzniesiono już legalnie budynki z przeznaczeniem na pobyt ludzi, ale również miejsca, w których te budynki mogą być wznoszone zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów czy też ustala się je na podstawie istniejącej zabudowy, pomimo że teren może być zabudowany nowymi obiektami lub istniejące mogą zostać rozbudowane i tym samym zwiększy się ich wysokość”, uprzejmie informuję, co następuje:

Zgodnie z art. 15 § 1 pkt 2 P.p.s.a., Naczelny Sąd Administracyjny podejmuje uchwały mające na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych. Na podstawie art. 36 § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.

U. Nr 153, poz. 1269, ze zm., zwanej dalej: „P.u.s.a.”), Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może wystąpić o podjęcie przez Naczelną Sąd Administracyjny uchwały wyjaśniającej przepisy prawne, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych. Wystąpienie przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o podjęcie uchwały, przewidziane w art. 36 § 1 P.u.s.a., pozostaje w związku ze sprawowaniem nadzoru judykacyjnego.

Nadzór judykacyjny w ramach przyznanych Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego kompetencji, powinien być jednakże stosowany w sytuacjach wyjątkowych i bezsprzecznie wskazujących na taką potrzebę. Istota pytania prawnego Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego kierowanego do Naczelnego Sądu Administracyjnego nie może opierać się wyłącznie na wykazaniu odmiennej interpretacji danego przepisu przez sądy administracyjne w konkretnej sprawie, ale ma na celu rozwiązanie zasadniczego i spornego z punktu widzenia całego systemu, zagadnienia prawnego.

W Pana ocenie, w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego powstała rozbieżność w zakresie interpretacji pojęcia „miejsc dostępnych dla ludności” w rozumieniu art. 124 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r. poz. 1232, ze zm.). Wskazał Pan na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 maja 2014 r., sygn. akt II OSK 2907/12, w którym NSA przyjął, że przez „miejsca dostępne dla ludności” należy rozumieć miejsca dostępne dla ludzi przy stanie zagospodarowania terenu istniejącym w dniu kwalifikowania przedsięwzięcia emitującego promieniowanie elektromagnetyczne. Natomiast w wyroku z dnia 24 kwietnia 2013 r., sygn. akt II OSK 2589/11 przyjęto, że jeżeli teren, na którym stoją budynki, nie jest objęty ograniczeniami co do wysokości zabudowy, to musi on być uznany za miejsce dostępne dla ludności, z uwagi na to, że nie można wykluczyć zgodnej z prawem rozbudowy budynków, powodującej ich podwyższenie do takiej wysokości, że wzdłuż osi głównej wiązki promieniowania anteny, będą znajdować się miejsca dostępne dla ludności.

Po dokonaniu analizy orzecznictwa w przedmiotowej kwestii wskazać należy, że we wskazanych orzeczeniach z dnia 21 maja 2014 r. oraz z dnia 24 kwietnia 2013 r. Naczelną Sąd Administracyjny istotnie zajął dwa odmienne stanowiska. Jednakże badając znaczenia pojęcia „miejsca dostępne dla ludności” w orzecznictwie

Naczelnego Sądu Administracyjnego, należy stwierdzić, że pogląd wyrażony w wyroku z dnia 21 maja 2014 r., sygn. akt II OSK 2907/12 jest odosobniony.

Nie budzi wątpliwości NSA, że przy określaniu miejsc dostępnych dla ludności, o których mowa w art. 124 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w kontekście oddziaływania na nie pól elektromagnetycznych należy rozumieć oddziaływanie takich pól zarówno na tereny, na których istnieje legalnie wzniesiona zabudowa z przeznaczeniem na pobyt ludzi, jak i na tereny, na których taka zabudowa może być wznoszona zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym. Wniosek taki NSA wyprowadził z treści art. 143 i art. 144 Kodeksu cywilnego. Negatywne oddziaływanie pola elektromagnetycznego występującego w przestrzeni nad gruntem, nie może naruszać granic cudzej nieruchomości. Pionowy zasięg własności gruntowej ograniczać może jedynie porządek prawny, w tym przepisy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i dotyczące ochrony środowiska. Zatem przez zwrot „miejsca dostępne dla ludności”, należy rozumieć miejsca na których może choćby potencjalnie powstać zabudowa zgodnie z przepisami obowiązującego prawa, w tym ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (patrz: wyrok z dnia 20 listopada 2013 r., sygn. akt II OSK 1421/12, wyrok z dnia 25 października 2011 r., sygn. akt II OSK 1485/10, wyrok z dnia 12 czerwca 2014 r., sygn. akt II OSK 104/13, wyrok z dnia 28 listopada 2013 r., sygn. akt II OSK 1193/12).

Należy zatem wskazać, że odmienne stanowisko przedstawione w wyroku z dnia 21 maja 2014 r., sygn. akt II OSK 2907/12 nie stanowi dostatecznej przesłanki do wystąpienia z wnioskiem o podjęcie uchwały.

W związku z powyższym informuję, że nie znajduję podstaw do wystąpienia z wnioskiem o podjęcie uchwały przez Naczelnny Sąd Administracyjny.

PRZES
Naczelnego Sądu Administracyjnego
prof. Roman Hauser